

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 259/06-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2006 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu P. č. OPÚ-2005/2615-2 z 15. februára 2005, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Sp 14/2005-14 zo 7. júna 2005 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 SŽ-o-KS 102/2005 z 2. februára 2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. mája 2006 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) postupom a rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu P. (ďalej len „pozemkový úrad“) č. OPÚ-2005/2615-2 z 15. februára 2005, rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Sp 14/2005-14 zo 7. júna 2005 a rozsudkom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 SŽ-o-KS 102/2005 z 2. februára 2006.

Zo sťažnosti a predložených príloh vyplýva, že sťažovateľ si podaním z 28. decembra 2004 uplatnil reštitučný nárok k pozemkom nachádzajúcim sa v katastrálnom území P. na neexistujúcom Obvodnom pozemkovom úrade S., keďže sa domnieval, že v S., ako bývalom okresnom sídle, takýto úrad existuje. Miestne a vecne príslušnému pozemkovému úradu bolo podanie sťažovateľa doručené až 7. februára 2005, t. j. po uplynutí lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov ustanovenej v § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“).

Na tomto základe pozemkový úrad napadnutým rozhodnutím rozhodol, že sťažovateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. na vrátenie vlastníctva k pozemku z dôvodu, že reštitučný nárok bol uplatený oneskorene. Sťažovateľ požiadal v zákonnej lehote o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia pozemkového úradu krajský súd. Krajský súd vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozhodnutie pozemkového úradu potvrdil.

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sa sťažovateľ odvolal. O odvolaní rozhodol napadnutým rozsudkom najvyšší súd, ktorý rozsudok krajského súdu potvrdil. V odôvodnení rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 SŽ-o-KS 102/2005 z 2. februára 2006 sa okrem iného uvádza:

„...Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z. z. Právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

V zmysle uvedeného ustanovenia zákona, oprávnená osoba musí uplatniť nárok na obvodnom pozemkovom úrade, v obvode ktorého vlastnila pozemok. Navrhovateľ podanie,

ktorým uplatnil nárok na pozemok adresoval neexistujúcemu Obvodnému pozemkovému úradu S.. Príslušné krajské pozemkové a obvodné pozemkové úrady boli zriadené ustanovením § 5 ods. 1 zákona č. 518/2003 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2004 so sídlami a s územnou pôsobnosťou vymedzenou v prílohe č. 1 tohto zákona. Podľa prílohy tohto zákona pozemkový úrad pre Okresy S. a P. má sídlo v P.. Z obsahu odvolania, z poukazu navrhovateľa na zák. č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva, že navrhovateľ si pomýlil obvodný pozemkový úrad s obvodným úradom, ktorý v zmysle prílohy č. 2 tohto zákona má stále pracovisko v S..

Lehota v zmysle § 5 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z. z. je hmotnoprávnou lehotou na uplatnenie hmotnoprávneho nároku na navrátenie vlastníctva s uplynutím ktorej zákon spája zánik práva. Nepostačuje preto ako pri procesných lehotách podanie zásielky na poštu (§ 27 ods. 3 Správneho poriadku).

Najvyšší súd zistil, že prvostupňový súd rozhodol vecne správne, preto napadnutý rozsudok potvrdil.“.

Sťažovateľ sa s argumentáciou obsiahnutou v napadnutých rozhodnutiach pozemkového úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu o zániku jeho reštitučného nároku z dôvodu, že bol uplatnený po lehote, nestotožňuje, a preto navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti vyslovil, že konaním a postupom pozemkového úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu v konaniach vedených pod č. OÚP 2005/2615, 3 SP 14/05 a 3SŽ-o-KS 102/05 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a zároveň zrušil napadnuté rozsudky krajského súdu a najvyššieho súdu, prikázal súdom vo veci konať a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie 60 000 Sk, ako aj úhradu trov konania pred ústavným súdom.

Sťažovateľ zároveň s predložením sťažnosti požiadal ústavný súd aj o ustanovenie právneho zástupcu pre jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom s poukazom na svoje sociálne a majetkové pomery.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery

zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa konštatoval, že v zmysle platných právnych predpisov bol na základe žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia pozemkového úradu oprávnený rozhodnúť krajský súd a o napadnutom rozsudku krajského súdu bol na základe odvolania sťažovateľa oprávnený rozhodnúť najvyšší súd, čo v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v častiach, ktorými namieta porušenie svojich práv rozhodnutím pozemkového úradu č. OPÚ-2005/2615-2 z 15. februára 2005 a rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Sp 14/2005-14 zo 7. júna 2005, odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ ide o rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sž-o-KS 102/2005 z 2. februára 2006, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa preskúmal jeho odôvodnenie, a na tomto základe konštatoval, že napadnutý rozsudok je riadne odôvodnený, nie je arbitrárny, pričom skutkové a právne závery, o ktoré sa opiera, sú z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľa bolo už bez právneho dôvodu rozhodovať o jeho ďalších návrhoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2006